

**Budsjettavtale mellom H, FrP, SP, BL,
INP, PP og uavhengig representant
Bollmann for Bergen kommune 2026**

Byrådspartiene Høyre, Fremskrittspartiet og Senterpartiet, og samarbeidspartiene Bergenslisten, Industri- og Næringspartiet, Pensjonistpartiet samt uavhengig representant Anne-Margrete Bollmann, er enige om en helhetlig avtale om bybudsjett for 2026 og Handlings- og økonomiplan for 2026-2029 i Bergen bystyre.

Bergen, 09.12.2025

Chris Jørgen K. Rødland, H

Christian Haugen, FrP

Thomas Flesland, SP

Trond Tystad, BL

Didrik Lexau, INP

Tom-Ove Koteng Monsen, PP

Anne-Margrete Bollmann, uavhengig

(Endringer sammenlignet med byrådets forslag til og med Tilleggsinnstilling 1.)

Tabeller:

Beløp oppgitt i tusen kroner.

Saldering	2026	2027	2028	2029
Fritak for eiendomsskatt for båtplasser	400	400	400	400
Nedtrekk kjøp av varer og tjenester	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Nedtrekk Byrådsavdeling for byutvikling (BBU)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Nedtrekk Byrådsavdeling for barnehage og skole (BBS)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Parkeringsinntekter (nye parkeringsplasser)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Restriktiv ansettelse	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum	-20 600	-20 600	-20 600	-20 600

Drift	2026	2027	2028	2029
Badstu på resept (søkbar pott)	300			
Deltidsjobber for pensjonister	2 200	2 200	2 200	2 200
Fjellsiden barnehage	(dekket)	560	1 200	2 100
Kulturmidler til sykehjem	1 500	1 500	1 500	1 500
Landås bibliotek	3 500	3 500	3 500	3 500
Laxevaag seniorsenter	3 800	8 200	8 200	8 200
Miljøkartlegging	1 500	1 000		
Nattlandsfjellet barnehage	400	1 270	1 910	3 300
Psykisk helse	3 300	3 300	3 300	3 300
Pyrolyse forprosjekt	1 000			
Reduksjon 50 flyktninger	5 000			
Skatte- og avgiftssystem (utredning)	1 700			

Støttekontakter	1 800	1 800	1 800	1 800
Sykkelkids	100			
Tidsskrift Kraftverk	900	900	900	900
Turparkering Fana	300	300	300	300
Velferdsteknologi	2 500	2 500	2 500	2 500
VilVite (læringstilbud for barnehagebarn)	500			
Sum	30 300	27 030	27 310	29 600

Tilskudd	2026	2027	2028	2029
Administrasjon Idrettsrådet	400	400	400	400
AKKS	50			
Arboretet brannberedskap	2 000	3 000		
Arna kulturråd	100			
Artist in residence	50			
Bergen Elveforum	600			
Bergen Fellesverksted	350	400		
Bergen Kjøtt	400			
Blå Kors dagsenter	200			
Bergen Kulturforum	40			
Bergen Musikkteater	200			
Bergen Nasjonale Veteranbåthavn	600			
Bergen Skog- og treplantningsselskap	500			
Båten Brannskuten, Sjødampsprøite 1	500	500	500	500
Circus Balance	1 000			
Cornerstone	50			
Fargespill	350			
FN Sambandet	300			
Fyllingsdalen Teater (nytt teaterbygg)	4 000	4 000	4 000	4 000
Frelsesarmeen, Solheimsviken aktiv ferie	200			
Idrett sør	100	100	100	100

Klubbeide idrettsanlegg	400	400	400	400
KRAFT Bergen	100			
Link	100			
Litteraturhuset i Bergen	50			
Matsentralen	100			
Miks Ressurssenter	50			
Nordnes Verksteder (pilotprosjekt)	500	1 500	1 000	
Nordvik Velforening	101			
Opera Bergen, inkl. sommeropera	2 000			
Piksel	100			
Playdate	50			
Psykiatriliansen	150			
Robin Hood huset	450			
Sammen, psykisk helse	1 000			
Sanitetsforeningen, Kvinnehelsehuset	350			
Stiftelsen Bryggen	1 400			
Teaterkrabatene	50	50	50	50
Tekstallmenningen	50			
Tellevik Kystfort	1 000			
Unity Spark	500			
UNOF Vestland	100			
VilVite	100			
Viking TIF	300			
Sum	20 991	10 350	6 450	5 450

Resultat – drift og tilskudd	2026	2027	2028	2029
Totale mindreutgifter/merinntekter	-20 600	-20 600	-20 600	-20 600
Totale merutgifter	51 291	37 380	33 760	35 050
Endring netto driftsresultat	30 691	16 780	13 160	14 450

Reduksjonen i netto driftsresultat håndteres ved redusert avsetning til disposisjonsfond.

Investering	2026	2027	2028	2029
Riggområde Møllendalsveien 19	630			
Åsane Tennis	2 000			
Sum	2 630			

Økte investeringsutgifter håndteres ved økt låneopptak.

Endring vedtak:

Skattevedtak 1.d endres til «d. Fritak for eiendommer etter § 7 a og b videreføres i tråd med vedlagte lister for skatteåret 2026. I tillegg fritas alle båtplasser i privat bruk eid av båtlag organisert som stiftelser, lag eller foreninger.»

Lånevedtak endres til:

Det tas opp lån i år 2026 i samsvar med vedtatt budsjett for bykassen og kommunens lånefond. Dette innebærer lån kr. 3.234.800.000 til investeringsformål og kr 950.000.000 i Startlån fra Husbanken, fordelt på forsøksordning og ordinær ordning. Byrådet gis fullmakt til på kommunens vegne å inngå avtaler om opptak av obligasjonslån, sertifikatlån og gjeldsbrevlån (herunder lån i Husbanken) og til å avtale nærmere lånetidspunkt og lånevilkår og til å undertegne lånekontrakter innenfor vedtatt låneramme. Fullmakten gjelder også refinansiering.

Merknader:

1.0 Byutvikling

1.1 **Badstu på resept (søkbare pott):** Badstue og bading er blitt en ny stor folkehelsebevegelse. Det er etter eksempel fra England kommet forslag om frisklivstiltaket "Badstue på Resept". Dette for å tilrettelegge for økt lavterskel

bruk, på linje med andre frisklivstiltak. Det åpnes for søknader om prosjekt fra badstuer i Bergen. Bystyret henviser til tilknyttet bevilgning.

1.2 Miljøkartlegging: Det er behov for at Bergen kommune får oversikt over miljøkonsekvenser og skader på natur og miljø. Kartleggingen skal legge grunnlaget for ulovlighetsoppfølging, opprydding og eventuelle erstatningskrav. Den skal omfatte:

- Gjennomgang av rapporter, dokumenter og bilder som omtaler/beskriver skader på miljø og natur
- Prøvetaking og analyser av masser og vannkilder for å identifisere innhold av forurensede stoffer
- Kartlegging av potensielle konsekvenser for nærliggende naturområder, vernede områder og kulturminner

1.3 Parkering: Bystyret ber byrådet identifisere områder i sentrale Bergen der nye parkeringsplasser kan bli etablert, med mål om å øke parkeringsinntektene, og ber om en enkel oppstilling over eksisterende gateparkering 1. kvartal 2026.

1.4 Pyrolyse: Bystyret viser til vedtak 29.01.2025, hvor bystyret ber om en vurdering av pyrolyseteknologi som mulig løsning for behandling av avfall. Sett i lys av styrkingen av den søkbare potten for teknologi- og klimainnovasjon, bes byrådet gjennomføre et forprosjekt for etablering av pyrolyseteknologi i Bergen. Det er allerede mange kommuner i Norge som har igangsatt slike prosjekter, og det må hentes erfaringer fra allerede utført arbeid. Bystyret ber byrådet rapportere tilbake til bystyret på saken i forbindelse med revidert budsjett 2026. Dette arbeidet må sees i sammenheng med den allerede varslede utredningen av karbonfangst i Rådalen.

1.5 Rørbasert transport: I forbindelse med planene om karbonfangstanlegg i Rådalen, ber bystyret også om at BIR redegjør og vurderer mulighetene for rørbasert transport av Co2 fra anlegget til Northern Lights, eller direkte mot rørsystemet mot Nordsjøen.

1.6 Studentboliger: Bystyret ber byrådet følge opp Sammens planer for nye studentboliger. Bystyret ber om en orienteringssak om studentboliger, herunder om hvordan studentboligformål kan vurderes innlemmet i salgsstrategien for Grønneviksøren.

1.7 Studentboliger på transformasjonsområder: Bystyret ber byrådet om å jobbe for midlertidige studentboliger på aktuelle transformasjonsområder i påvente av videre byutvikling, og ber byrådet prioritere hurtig byggesak knyttet til slike prosjekt.

2.0 Helse, eldre og tjenester til utviklingshemmede

2.1 Alternativ drift av dagsentre: Bystyret ber byrådet undersøke om private og/eller ideelle aktører ønsker å overta driften av tjenester til utviklingshemmede. Bystyret ber om at byrådet vurderer overføring av drift av kommunale dagsentre til private ideelle aktører.

2.2 Eldrehelse og trening: Bystyret ber byrådet tydeliggjøre i sin kommunikasjon til innbyggere, viktigheten av dokumentert helsegevinst for eldre og trening. Ifølge faglige råd, bør eldre trene styrke, bevegelighet og kondisjon med jevne mellomrom.

2.3 Eksterne vikartjenester: Bystyret ber byrådet jobbe for å redusere kjøp av eksterne vikartjenester, herunder sikre rutiner i forbindelse med fravær og bruk av vikarer.

2.4 Pensjonister i helsefaglig arbeid: Bystyret ber om at den eldre gruppen arbeidstakere og pensjonister som har helsefaglig kompetanse, rekrutteres inn i eldreomsorgen på pensjonistlønn.

2.5 Produksjonskjøkken: Bystyret ber byrådet fortsette satsningen med å tilrettelegge for kjøkken på sykehjemmene i Bergen kommune, og beholde fokuset på matglede for våre eldre.

2.6 Seniortilbud på dagsentre: Bystyret ber byrådet om å vurdere en mer hensiktsmessig aldersgrense på dagsentertilbud for eldre med utviklingshemming, i tråd med samfunnets øvrige ordninger.

2.7 Servicemedarbeidere: Bystyret ber byrådet fortsette å satse på servicemedarbeidere på sykehjem, og benytte eventuelle anledninger i budsjett til å oppbemanne sykehjem med flere servicemedarbeidere der det er mest behov.

2.8 Støttekontakter: Bystyret anerkjenner viktigheten av at mennesker med psykisk utviklingshemming sikres et forsvarlig og godt sosialt tilbud. De aller fleste beboere i bofellesskap/bogrunder får gode tilbud om sosiale tiltak og aktiviteter gjennom bofellesskap/bogrunder. Dagens brukere av støttekontakttilbudet vil få opprettholde tjenesten støttekontakt med mindre individuelle, faglige vurderinger tilsier noe annet. Bystyret ber byrådet sørge for at nye beboere i bofellesskap og bogrunder vurderes individuelt om de kan få et forsvarlig og godt sosialt tilbud i bofellesskap/bogrunder istedenfor tjenesten støttekontakt.

2.9 Tildeling og utmåling: Bystyret ber byrådet jobbe videre med tildelings- og utmålingsprosjektet og prioritere tiltak som kan motvirke den store kostnadsveksten i tjenester til utviklingshemmede og sørge for at knappe personellressurser brukes effektivt og til de som trenger det aller mest.

2.10 Tilrettelegging og implementering av velferdsteknologi i eldreomsorgen: Bystyret ber byrådet fortsette å satse på ny teknologi som skal bidra til å gi gode tjenester til fremtidens eldreomsorg. Fremtidens krav til en god eldreomsorg, krever god planlegging for å gi trygg overgang for ansatte og brukere.

3.0 Idrett

3.1 Arna Stadion: Bystyret har en klar forventning om at byrådet - før det sender frem en sak om gjennomføring - foretar en kritisk gjennomgang av prosjektet på Arna stadion med mål om å redusere kostnadene til overvannstiltak og cricketbane, samt at utviklingen av Arna stadion sees i sammenheng med planene for garderobebygg.

3.2 Fyllingsdalen idrettshall tilbygg: Bystyret ber om et notat i forbindelse med revidert budsjett om prosjekteringen av tilbygget til Fyllingsdalens idrettshall og detaljoppstilling av kostnader for det.

4.0 Kultur

4.1 Circus Balance: Bystyret ber byrådet med bakgrunn i tilskudd til Circus Balance, jobbe opp mot statlig og fylkeskommunal myndighet for å sikre at sirkuset blir Norges nasjonale kompetansesenter for sirkuskunst.

4.2 Korps og kor på Wergeland: Bystyret viser til at korps og kor i Bergen mangler egnede lokaler for øving og fremføring, og ber byrådet følge opp lokalt initiativ på Mindemyren, Wergeland Kultursenter.

4.3 Landås bibliotek: Bystyret ber byrådet vurdere hvorvidt biblioteket på Landås på sikt kan flyttes til mer hensiktsmessige lokaler og involvere brukere samt lokalbefolkningen i vurderingsprosessen.

4.4 Nasjonal veteranbåthavn: Nasjonal veteranbåthavn blir arbeidet videre med, med hensikt om å etablere den i historisk miljø på Bradbenken. Bystyret ber byrådet ha en dialog med Bergen Havn for å jobbe for en hensiktsmessig plassering i Vågen for veteranskipene, inntil endelig etablering av nasjonal veteranbåthavn.

4.5 Nytt teaterhus i Fyllingsdalen: Bystyret ber byrådet kontakte Vestland fylkeskommunen og Kulturdepartementet for å i tråd med bevilgning til teaterbygg fra kommunen, sikre statlig og fylkeskommunal medvirkning til nytt teaterhus i Fyllingsdalen.

4.6 Stiftelsen Bryggen: Bystyret viser til tilskudd gitt Stiftelsen Bryggen på kr. 1,4 mill., derav 400.000,- kr. øremerkes til å starte et idéarbeid for uteområdene rundt Bryggen sammen med Bryggens venner.

4.7 Veteranbåthavn og Sjødampsprøite: Bystyret viser til tilskudd gitt Veteranbåthavnen og Sjødampsprøite, der sistnevnte prioriteres i statlig SAVOS ordning, og at bystyret gir tilsvarende tilskudd på 700.000,- kr. som øremerkes denne. Samlet støtte blir 1,4 millioner. Dette for å rekke at Bergens eldste skute kan rekke Fjordsteam august 2026.

5.0 Næring

5.1 FN-Sambandet: Bystyret ber om at tilskuddsmottakeren flyttes over og administreres fra byrådsavdelingen for næring, kultur og idrett.

5.2 Næringsarbeid: Bystyret ber byrådet forsterke kommunens næringsarbeid, herunder vurdere tiltak som kan styrke kapasitet og kompetansefelt i byrådsavdeling for næring, kultur og idrett. Områder som er spesielt ønskelig å styrke er næringsarbeidet knyttet til eksempelvis forsvarsindustrien, helseklyngen og maritim virksomhet, og støtte til næringsliv for hurtig plan- og byggesaksbehandling ved tiltak som gir arbeidsplasser. Bystyret stiller seg positiv til eventuelle omdisponeringer av ressurser for å styrke feltet.

6.0 Organisering, ledelse og administrasjon

6.1 Grep i Plan- og Bygningsetat: PBE som etat er stor og har utfordringer knyttet til planer, byggesaker, ulovligheter og klagesaker. Bystyret viser til at byrådet planlegger fremleggelse av bl.a. tilsynsvirksomheten til kommunen i første kvartal 2026, og for bystyret er det også et ønske å styrke den politiske involveringen i plansaker. I de fleste saker tar bystyret kun stilling til en reguleringsplan ved sluttbehandling. Bystyret ber derfor om en sak som redegjør for hvordan avklaringer og føringer i reguleringsplaner kan besluttes på et tidligere tidspunkt. I saken bør det bl.a. vurderes hvorvidt det bør legges opp til politisk behandling ved oppstart eller førstegangsbehandling. Hensikten ved en eventuell endring vil være å sørge for at flere prinsipielle avklaringer kan gjøres tidlig i prosessen og å styrke den demokratiske innflytelsen i planprosessene.

6.2 Ikke-lovpålagte råd: Bystyret ber byrådet om å gjøre en evaluering av organiseringen til de ikke-lovpålagte rådene. Evalueringen skal vurdere om det er mer hensiktsmessig å organisere arbeidet som et kontaktutvalg, på lik linje med andre ikke-lovpålagte brukerråd i Bergen kommune. En eventuell endring skal gjøres slik at den blir gjeldende for neste valgperiode og fremtidige råd.

6.3 Overordnet organisering og strukturgrep: Bystyret ber byrådet fortsette å redusere administrative stillinger, ekstern konsulentbruk og samlokalisering av kommunens funksjoner for å oppnå mer effektiv drift. Bystyret ber byrådet videreføre arbeidet med effektivisering og innovasjon, og gjennomføre nødvendige strukturelle forenklinger i administrasjon, etater og

støttefunksjoner for å sikre en mer effektiv og samlet kommuneorganisering. Arbeidet skal særlig bidra til tydeligere ansvarslinjer, færre parallelle funksjoner og lavere administrative kostnader. Bystyret ber byrådet ta i bruk kunstig intelligens der det er hensiktsmessig.

6.4 Restriktive ansettelser: Bystyret ber byrådet videreføre restriktiv ansettelsespolitikk, med vekt på å skjerme førstelinjetjenesten.

7.0 Sosiafeltet

7.1 Aktivt pusterom varighet: Bystyret ber om at byrådet viderefører tilskuddet til Aktivt pusterom for alle år i planperioden.

7.2 Helsestasjoner uten øvre aldersgrense: Bystyret ber byrådet utrede utvidelse av tilbud på helsestasjoner for studenter uten øvre aldersgrense. Det skal i utredningen vurderes kapasitet, hvorvidt en utvidelse gir lengre ventetid for ungdommer og kostnader.

7.3 Integrering og innvandring: Bystyret ber byrådet om å intensivere arbeidet med sysselsetting og integrering av flyktninger for å sikre at flere kommer raskere inn i jobb og kan klare seg selv i det norske samfunnet.

7.4 Mastergrad og rekruttering til barnevernet: Bystyret viser til at barnevernet fortsatt har utfordringer med å klare å rekruttere og beholde ansatte. I tillegg viser bystyret til at Stortinget i år har gjort endringer knyttet til masterkrav hos ansatte i barnevernet. Bystyret ber byrådet om å evaluere tiltakene som ble satt i gang i 2023 for å rekruttere og beholde ansatte, samt Bergen kommunes lønnspolitikk i barnevernet, og legge frem en egen sak om dette i 2026. Bystyret understreker at kompetanse på bachelornivå og/eller lang erfaring, er viktig for å sikre et godt barnevern, og at det bør sikres at det er attraktivt for flere å jobbe i barnevernet i Bergen.

7.5 Sosialboliger: Bystyret ber byrådet om å bygge mer kostnadseffektive boligtiltak, og vurdere eksempelvis modulbygg.

7.6 **Sosialhjelp til unge:** Bystyret ber byrådet jobbe for at unge sosialhjelpsmottakere får en aktiv oppfølging, med mål om at flere får hjelp og insentiver til å komme seg inn i ordinært eller tilrettelagt arbeid.

7.7 **ROS** varighet: Bystyret ber om at byrådet viderefører tilskuddet til ROS Senter for spiseforstyrrelser for alle år i planperioden.

8.0 Psykisk helse

8.1 **FACT Ung:** Bystyret ber byrådet jobbe opp mot spesialisthelsetjenesten for å få videreført FACT Ung i Bergen. Dersom dette ikke lar seg gjennomføre, ber bystyret om at byrådet legger frem en egen sak om hvordan Bergen kommune kan tilby et tverrfaglig og oppsøkende team etter FACT Ung-modellen, senest i revidert budsjett. Det skal undersøkes om det er mulig å få tilskudd fra staten til en eventuell omorganisering av modellen/tilbudet.

8.2 **Rask Psykisk Helsehjelp:** Bystyret ber byrådet legge frem en sak om hvordan lavterskeltilbud i Bergen kan organiseres for å bli byomfattende.

9.0 Skole og barnehage

9.1 **Byomfattende FAU:** Bystyret ber byrådet etablere møtepunkt for alle FAU i Bergen kommune.

9.2 **Fjellsiden og Nattlandsfjellet barnehagene:** Fjellsiden og Nattlandsfjellet barnehager drives videre, jamfør budsjett for hele handlings- og økonomiplanen.

9.3 **Skolestruktur:** Bystyret viser til viktigheten av å avklare skolestrukturen samlet og problemstillinger knyttet til blant annet investeringer for Minde skole, Landmark Villa på Salhus skole og Søreide ungdomsskole, samt eventuell reorganisering av Kjøkkelvik og Olsvik skolene, og kommer tilbake til disse i behandlingen av skolebehovsplanen. For Minde skole og Søreide ungdomsskole er reguleringsplanene i slutfasen, og disse slutføres snarest. Christi Krybbe skoler som bystyret tok inn i forrige budsjettvedtak er i sekkeposten for investering.

10.0 Finans

10.1 Fritak eiendomsskatt båtplasser: Bystyret ber byrådet legge frem en sak for å endre skattevedtektene slik at båtplasser i privat bruk eid av båtlag organisert som stiftelser, lag eller foreninger gis fritak.

10.2 Innkjøpsverbal (varer og tjenester): Bystyret ber byrådet redusere eller fjerne selvpålagte krav som driver opp kostnadene ved kommunens innkjøp, og sikre at kommunen kjøper smartere og rimeligere, og vurdere bruk av kunstig intelligens i anskaffelsesprosessene.

10.3 Lånegaranti TIF VIKING: Bystyret ber byrådet vurdere mulighetene for å gi lånegaranti til TIF Viking for utbygging av ny hall i Sandbrogaten 11.

10.4 Salg av kommunale tomter: Bystyret ber byrådet intensivere arbeidet med å identifisere kommunalteide eiendommer som kan legges ut for salg på privat marked og tilstrebe å selge disse.

10.5 Skatteinngang, formueskatt og eiendomsskatt: Bystyret ber byrådet vurdere hvordan skatte- og avgiftssystemet, påvirker kommunens evne til å beholde og utvikle næringsvirksomhet. Samt vurdere hvordan bedre tilrettelegge, for å øke kommunens skatteinngang. Bystyret ber samtidig byrådet vurdere hvordan skattetrykket påvirker bergensernes privatøkonomi og tilgang til bolig. Bystyret ber om at vurderingene inngår i arbeidet med HØP 2027–2030.

10.6 Tellevik Kystfort langsiktig leieavtale: Bystyret ber byrådet inngå en langsiktig festeavtale med Tellevik Kystfort, i tråd med initiativtakernes ønske. Samtidig ber bystyret byrådet arbeide med å få legalisert tiltakene.

11.0 Forsvar

11.1 Totalforsvar: Bystyret ønsker at byrådet gjør vurderinger av hvordan kommunen i et beredskapsperspektiv kan samarbeide med næringslivet, ser på den reelle tilfluktsrom-/dekningsromdekningen, samt planer for evakuering og beskyttelse av sivilbefolkningen.

